

Előfizetési árak:

estén vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területen-
ként 8 fillér.
Nyílttér és magán-
érdekű közlemények
soronként 40 fillér.

Megjelenik
minden nap, az ün-
nepek és vasárnapok
kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

A mai világ.

Irta: Koncz Ákos.

Debreczen, május 31.

Sajátságos világot élünk! Az életnek nincs becsé többé. Megunt dolog lett, mint a rongy, melyet eldobunk. Kihült a szívünk. Megfagyott a lelkünk. Gyarlók, gyöngék lettünk. Gond, fájdalom és szűrő tövis élet nem tudjuk elviselni. Gondtalan élet után vágyunk. Gyöngyöző pohár van a kezünkben s mikor kihajtjuk, falhoz vágjuk úgy, hogy csengve hull alá. Színes percek után futunk. Édes órákról álmodozunk, melyekhez öröm és gyönyör tapad. Korán kezdünk élni és hamar megvénülünk, testben és lélekben egyaránt. Irigykedünk az öregekre, kik derűs szemekkel néznek vissza multjokba. Megmosolyogjuk azt, ki hisz az ideálban, mert a mi szívünk kihült idő előtt s már a rózsaerdőnek se örülünk.

Sajátságos világot élünk! Olesó a becsület! Vesszük, adjuk nyomott piaci áron. Önös érdekek uralkodnak eszünk és szívünk felett. Ingotag nádszálak lettünk a közélet posványában. Hamar meghajlunk. Régen, mint a hatalmas tölgy, derékban tört össze az igazi férfi, de a bűn szavára nem hajlott meg. Tört koronával is büszke maradt, mert érezte becsét. Nem csuszott a porban. Tudta kötelességét s

attól nem tért el. Bizott a becsület diadalában. Jogtisztelő volt. Egyes utakon járt s lemondott a jólétről, ha a becsületesség árnyékát csak sejtette is. És ma? Lótunkfutunk a hatalmasok asztalairól le hulló morzsák után. Önösségünk oly nagy, hogy nem látjuk be fogyatkozásainkat. A külső látszatért bilincsekbe verjük lelkünk szabadságát. Felemelt fővel járunk a világban, pedig beletekintve lelkünkbe, nem találunk önmagunkban semmi becsülni valót.

Sajátságos világot élünk! Ma a gyermek bölesebb akar lenni az élettapasztalatokban dus férfunál. Könnyelműleg mond a fejletlen itéletet oly dolgokban, melyek felett a bölcs is eszmélkedve áll meg. Az öltözékre nagyobb a gond, mint a lélekre. Ez a legutolsó. Ezzel csak akkor foglalkozik a legtöbb ember, midőn már a többit megunta. Érdemet gyűjteni ma nem szokás. Ehhez következetesség, munka és kitartás kell, melyekhez azonban nincs erőnk, nincs akaratunk. Unatkozunk, mert nem szeretjük azt, ami fáraszt. Kapkodás jellemzi tetteinket és idegességnek nevezzük lelkünk erőtlenségét. Elfáradunk a jóban, elernyednek idegeink a munkában, de felesillan aszemünk, ha könnyű szerrel markolhatunk a kincsekbe.

Sajátságos világot élünk! Nincs bennünk idealizmus. Nem hiszünk

az eszményben. Durva kezekkel nyulunk a más belső dolgaiba és kaczagunk embertársaink szerencsétlensége és romlása felett. Ahol csak tehetjük, fájón éreztetjük hatalmunkat és könyeket fakasztunk ott, ahol le kellene azokat törölnünk. Az erényt megmosolyogjuk s jó, ha bambának nem tartjuk azt, ki mohón nem futkosik az élvek után. A szerencsével barátkozunk, de ha becsap a villám barátunk felett, ott hagyjuk szeretetlenül. Aki nek hasznát vesszük, azt adoráljuk, a kitől nem tartunk, azt megvetjük. Gyanusítás vert fészket a szívünkben smidőn valaki agilitását látjuk, nem bizunk cselekedetének tisztaságában.

Sajátságos világot élünk! Hová lett a családi élet tiszta oltára, melyen az igaz szerelem lángja égett? Vásárra visszük a szívet s annak adjuk, ki többet ad érte. Hová tünt a családi béke? Eltemették akkor, midőn pénzen adták el a leányt, csak hogy asszonynak mondja a világ. Fehér hollóvá vált az egyetértés a házastársak közt, kik a családon kívül érzik magukat legjobban. A szerelem oltarán csak a mézes hetekben ég a tűz s pár hó mulva jön a kiábrándulás, hidegség, melyet követ az elválás. A világ azt mondja: nem értették meg egymást, a családi boldogság angyala azonban gyászfátyolba öltözik és siratja azokat, kik könnyelműleg

TÁRCZA

Kanálháboru.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —

Irta: Csernay Ödön.

Jutka néni, Pallós Bertalannak immár 25 éven át hűséges gazdasszonya egy napon kétségbeesett sikoltozással szaladt át a jegyzői irodába:

— Tessék hamar átjönni, mert az urnak valami baja történt.

Kapornaky Dénes, a jegyző, lecsapta a tollat és átszaladt; sógora volt az öreg Pallósnak, bár egy pár esztendő óta haragban éltek, kötelességének tartotta megnézni mégis, mi a baj. A hálószoba hófehér ágyán felöltözve feküdt Pallós Bertalan. Ajka le volt esve, kezével göresösen szoritotta a dunna egyik csücskét. Szempillái nem voltak lezárva, üvegesen maradt mind a két szemgolyó.

Kapornaky Dénes ösztönszerűen az egyik lecsúgó kéz után kapott. Hideg volt, az érverés megszűnt. Bizonyos, hogy Pallós Bertalan meghalt. Valami orozva jött szélhűdés ölte meg őt.

Jutka néni ott állt szívzorongva a jegyző háta mögött s leste, mit szól majd. Az pedig hallgatott. Nézte sokáig a merev testet, azután ráhajolt a szívére is hallgatózni. Hiába minden, az élet legkisebb

szikrája is elszállt a testből. Pallós Bertalan meghalt.

Nagyot sóhajtott aztán Kapornaky és így szólt a gazdasszonyhoz:

— Vége van szegénynek. Jól tenné, Julesa, ha átmenne Kádárékhöz és áthivatná ezenkívül Szent Tamásról Kálmán tekintetes urat is.

Jutka néni hangos jajveszékéléssel borult a holttestre. Lesújtotta őt egészen a váratlan eset, ott sirt sokáig.

Alig bírta magát összeszedni annyira, hogy Kapornaky rendelkezéseit végrehajtsa.

Ödöngve ment az utczán, legelsőnek is a jegyzőnél tudósította a Pallos haláláról. Nem telt bele egy óra, együtt volt az elhunytinak három testvére a halottas háznál. Kapornakyné, Kádárné és Pallós Kálmán, a szent tamási földesur. Megilletődve jött mind a három. Lőve őta haragban álltak Pallós Bertalannal, de a halál kiengesztelte őket. Az asszonyok sirtak, a férfiak csak sóhajtozva mondogatták:

— Szegény Berezi! No de ki hitte volna.

Pallós Bertalan évek óta a legnagyobb visszavonultságban élt. Felesége korán elhalt, gyermekei nem voltak. Életmódja egyszerű és takarékos volt, e miatt különbözött össze testvéreivel is, kik bizony szerettek prédálni. Vagyona évről-évre szaporodott, halálával testvéreire jó esomó készpénzen

kívül tehermentes birtok és jövedelmező két házat hagy majd.

Igazán, szép két ház volt. Pallos Bertalan maga építette hosszú évek megtakarított keresményéből.

Harmadnapra, ahogy elföldelték az elhunytat, újra összegyűlt a rokonság. Osztokodni jöttek. A végrendeletet megtalálták, azt kellett most kihirdetni.

Bár mindannyian sejtették, hogy mi lesz a tartalma, — hiszen nem lehetett igazságtalan az elhunyt — mégis kíváncsian várták, kire mi fog jutni.

A szent tamási járásbíró maga jött ki az ünnepélyes aktusra. Bent a hosszú ebédelőben, ahol egynehány, a Pallósokat ábrázoló füstös kép ásitott le a falról, komoly esendben történt meg a végrendeletki-hirdetés.

Igazán nem volt semmi meglepő benne, mindenkinek az jutott, amit várt.

Kapornakyné kapta a pásztói takaréka letett 30.000 forintot, Pallós Kálmáné lett a föld, ugyis egy tagban volt az övével, a házakat pedig Kádárné, a legfiatalabb testvére az elhunytak örökölte,

A járásbíró, mikor elkészítette a jegyzőkönyvet is, csakhamar elhajatott, a tanuk is elmentek, csupán a három testvér és a hozzátartozóik maradtak ott. Hátra volt még az ingóságos osztokodás.

A végrendelet szerint, melyben Jutka néni is volt megemlékezés, az ingóságos

esküdtek felbonthatlan szerelmet az oltár előtt.

Sajátságos világot élünk! A börtönök telnek. A sikkasztók szaporodnak. Fényes neveket borít el a bűn és tisztelt férfiakról hull le a lepel, mely becsstelenségüket hosszú időn át betakarta. Sötét bűnök rajáról olvasunk a lapokban. Apa kél fel gyermeke ellen, testvér testvért gyilkoltat le és az anya segítségével hervad el az ártatlanság virága. Hazug a köny a ravatalnál, becstelen a tettettett fájdalom és mosolyogva fonják a koporsóra tett koszorút. Hamis a szív érzése, hazug a gondolat s csak az a szerencse, hogy nem láthatunk egymás lelkébe, mert bizton meggyülné az ember az embert.

Sajátságos világot élünk! A vallás nem kell. Imádkozni szégyen. Hinni nevetséges, affektálni a hitelenséget férfias dolog. Nem hajtjuk meg fejünket az Isten előtt, de térden csuszva koldulunk kegyet a hatalmasoknál. Alapját nem ismerjük a vallásnak, de azért elvetjük a legfönségesebb tanokat. Nevetségesebb tanokat. Nevetségesnek tartjuk a dogmát, kinevetjük a tekintélyt, pusztítjuk a hitélet kertjét s romboljuk a valláserkölciség ropant templomát, melyben a zaklatott szív nyugalmat talál.

Mohamed koporsójáról azt mondják, hogy az ég és a föld között lebeg. Ilyen a világ is. Erkölcsei életünk iránytalan és csak lebegünk az űrben mióta elfordultunk az Istentől, az eszménytől, a jótól, széptől és igaztól. Iránytű nélkül pedig a hajós nem tudja biztosan az utat s hajója szirtekbe ütközvén, elsüllyed a habok között.

Csak egy mentheti meg a világot, a társadalmat. Ha visszatérnek régi erkölcsök. Ha az igazság lesz tetteink alapja, a becsület életünk iránytűje és a szeretet vezére.

A erdélyi püspöki cím. A gyulafehérvári Közművelődés és utána néhány fővárosi napilap az erdélyi püspöki cím tárgyában legutóbb kibocsátott vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendelet azon kijelentését, hogy az erdélyi róm. kath. püspök cím használtatott annak a legfelső elhatározásnak a szövegében is, melylyel ő Felsége a jelenlegi püspököt Lónhart Ferencz püspök mellé utódlási joggal segédpüspökké kinevezte, — „nem igaznak“ jelenti ki.

Ezzel szemben leghatározottabban állítjuk és erről mindenki meggyőződhetik az eredeti okiratból a miniszteriumban, hogy a király kinevezést tartalmazó legfelső elhatározás szóról szóra így szól:

„Vallás- és közoktatásügyi miniszterem előterjesztésére gróf Majláth Gusztáv esztergomfőegyházmegeyi áldozárt és komáromi plébános-helyettes Lónhart Ferencz erdélyi r. kath. püspök mellé segédpüspökké, utódlási joggal, kinevezem és utasítom nevezett miniszteremet, hogy az e részben szükséges további intézkedéseket haladéktalanul megtegye.“

A „Közművelődés“ bizonyára összetéveszti ezen legfelső elhatározás szövegét, a melyre a miniszter az említett rendeletben kizárólag hivatkozott a kinevezési okmányra, a melyre a miniszter épen nem hivatkozott és a mely szokásos formula szerint lett kiállítva. Ebben többször lévén szó a kérdéses püspökségről, Lónhart Ferencz majd egyszerűen „püspöknek“, majd „erdélyi püspök“-nek nevezetik, Majláth Gusztáv grófra vonatkozólag pedig az „erdélyi egyházmegye segédpüspöke“ kitétel használ-tatik.

Debreczenről a debreczenieknek.*

Hivatalom hozott e szép vidéki metropolisba s valóban rövid néhány nap alatt is annyi szépet, reám nézve érdekést láttam, hogy maradandó, kedves benyomásokkal távozom önöktől vissza az én fővárosomba.

Gyönyörűségem teltet először is és mindenekfelett a népben. Mert e nép amugy is közel áll szívemhez, megértem szavát mindenütt, hol megfordulok, azt nézem, figyelem, tanulmányozom; ezekből azután sokat, nagyon sokat tudok következtetni. Szép, erőteljes, egészséges ez a nép lélekben és testben egyaránt, dolgos, szorgalmas és józan okossága. Alkalmam volt beszélni egy-két gazdaemberrel; csodáltam értelmességét, éles judiciumát s jártasságát oly dolgokban, mely már a mi jogász körünkbe tartozik. Ismerem a mi jó magyar népünk más típusait, a kecskemétiéket, czeplédieket stb., de szinte azt hiszem. előtérbe állíthatom a debreczenvidékieket. És szerettem látni e népben egy bizonyos fokát a furlangnak és éllemességnek. E két utóbbi tulajdonság segélyével, azt hiszem, könnyebben feltalálja magát jó és rossz viszonyok között, nem esik áldozatul könnyen hívesnek, felületésnek, csalásnak.

És mit mondjak önöknek a czivisekről! Van egy közülök, kinek ugy neve, mint alakja, egész megjelenése valami föltte kedves nekem. Nem akarom bátyámuramat „kiszörkeszteni“ — Isten ments, hogy megneheztessem reám, különben kiürítom a nevét is. Tudják, kérem, mikor ezt az embert megláttam, daliás természetével, kaczkias bajuszával (s épen szerentett egyet, mert ez is típus, azt is tipikusan cselekszi) olyan öröm fogott el, mint a gyermeket, ha egy igen kedves bácsiját látja. Ez az én bátyámuram különben is föltte áll a többi cziviseknek, hallom, engedett a megkövesedett konzervatizmusból — még színházba is jár. Különben a konzervatizmussal ugy vagyok, hogy örülök ennek a jó tulajdonságnak, azokra nézve csak legyenek konzervatívek, szorgalom, munka, takarékosság csak inkarnálódjanak a lelkekben nemzedékről-nemzedékre!

* Az Osztrák-Magyar-Bank egyik kiküldötté írta városunkról ez elismerő szép cikket.

arányosan meg kellett osztozkodniok. Volt bőven. Arany, ezüst s más értékes holmi. Egy pár részvény és sorsjegy.

Kinyitogatták az avult butorok fiókjait. Magukon a butorokon hamar megosztottak. Sokkal nehezebb volt elosztani az arany, ezüstneműt. Kádárné szedte elő valamennyit. Legelőször is egy drága aranyórát lánczostul. Ki se akarta adni a kezéből.

— Jó lesz ez az én uramnak.

A másik két testvér közbevágott:

— Hiszen te az ezüst teás edényeket akartad.

— Igaz az, — akkor hát legyen a tied, Dénes, ugyis régen kérted már Bereztől.

Pallós Kálmán erre azt kérdezte:

— Hát nekem mi jut akkor?

— Persze, hiszen te is itt vagy — felelt Kádárné — akkor hát neked jutnak az ezüst kanalak és a többi evőeszközök.

Pallós mogorván felelt:

— Kell is nekem kanál. Asszonynak való. Adjátok nekem az órát lánczostul, meg ezt a két gyűrűt, megelégszem vele. A többivel csináljatok a mit akartok.

Most Kapornakyné szólt:

— Az órát nem adom. Berezi ugyis régen az uramnak ígérte.

— Akkor hát legyen az enyém a teáskészlet, nekem kanál nem kell.

Kádárné dühösen szólt:

— Ugyan Kálmán, te egy kicsit se vagy méltányos. Még hozzá a gyűrűket is akarod. A czimeres, nem bánom, legyen a tied, de a másikat nem adom. A teáskészlet az enyém lesz.

— Nekem kanál nem kell, punktum.

Kapornakyné szólt:

— Már pedig az órát én nem adom.

Ezt már egyik se nyugodtan mondta. Egy kicsit elhallgattak most és dühös pillantásokkal kezdték egymást mérgetni.

Pallós Kálmán kezdett beszélni aztán:

— Nem vagytok egy kicsit se méltányosak. Ugy is ti kaptátok az örökségnek a zsirját. Nem szép föletek, hogy most is meg akartok rövidíteni.

A két asszony haragosan pattant fel:

— Mi akarunk téged megrövidíteni?

— mondta Kádárné, — hát vajjon mi ér többet, az a két rongyos viskó-e a mi rám jutott, vagy pedig a földek?

— Ti kaptátok a lovakat és a teheneket is. A két háznak csak az építése 28 ezerbe került. Ki ad a földekért ennyit?

Kapornakyné gunyosan szólt közbe:

— Szeretted volna ugy-e, hogy a pénz is rád hagyja Berezi. Azért még se cserélnél. Nem hittem volna rólad, hogy ily önző vagy, Kálmán.

— Önző? kérlek, ezt ne mondd még egyszer. Bizony kár volt, hogy egy krajezárt is rád hagyott szegény Berezi. A te urad hamarosan végére jár mindennek.

Most már Kapornakyné is beleelegyedett a vitába:

— Kikérem magamnak, hogy sértettség.

— A mi igaz, az igaz. Pazarló vagy.

— Az vagy te. Hiszen egész világ tudja, hogy a szenttamási birtok maholnap újra kerül.

— Te beszélsz? te, a ki már is elverted a feleséged hozományát.

— Ki mondja ezt?

Kádárnéba felkerekedett a jobb érzés, azért békítőleg szólt közbe:

— Ugyan ne veszekedjete. Legyen eszed, Kálmán, elégedjél meg a kanallakkal.

— Megmondtam már, hogy nekem nem kell a kanál.

— Akkor hát ott hagyod.

— De nem hagyom. Megmutatom, hogy nem fogtok kiturni az igaz jussomból.

Kapornakyné e szavakra felállt és határozott hangon ezt mondta:

— No, ha megmutatod, akkor én is megmutatom. Nem fogom túrni, hogy te többet kapj, mint én.

Kádárné szólt:

— Én se.

És az osztozkodást abbahagyták. Szószavat követte, végre is Pallós Kálmán fogta a fatális kanalakat s dühösen a földhöz vágta, aztán elrohant, az ajtóból csak ennyit kiáltott vissza:

— Van még törvényszék a világon. Pörlök.

Ugyis történt, egy pár nap mulva ott feküdt a gyarmati törvényszéknél Pallós Kálmán keresete, melyben elhunyt testvére hagyatékának arányos felosztását kéri.

Történt pedig ez egynehány év előtt, azóta a kanálpör (így nevezték el) aktái folyton szaporodnak, egy pár fiskális pedig gazdagszik, de azért még máig se tudni, ki lesznek a kanalak.

Nem lenne teljes megfigyelésem beszámolója, ha a „köpködőt” fel nem említeném. Vasárnap vagy egy negyedórát jártam ott közöttük, tipikus alakokat szemlélve s tereferét hallgatva. Gazdag s szegény összevegyül itt; láttam alakokat a finom mandlistól egész a bankbáni Tibor-ézig, pertraktálják a hét eseményeit, persze főleg a gazdaságot, termést, árakat stb.

Végre van még valami, a minek felleltem örültem és a mi mély hatást tett reám (első sorban kellett volna megemlítenem) a nép vallásossága, hü ragaszkodása a hithez. Pápista ember létemre ritkán jutok kálomista templomba, de most megsajnáltam ezt, oly jól esett nekem ez a nemes egyszerűség, a meggyőződést kifejező dal, mely a dallamban is erősen bizonyítja, hogy „hiszem és vallom” s kész vagyok hitemet megvédelmezni minden támadás ellen.

Hü istápolója e nemes érzelmeknek a nagytemplom mögötti kollegium, onnan, ez érdekes emporiumból árad szét hitvallás, tudás, hazaszeretet, minden szép és nemes, mit lelkész, tanár és tanító az úde ifju lelkébe ültet, város és haza dicsőségére.

Tradicionalis és jelenidőkbeli érdekesség is annyi van benne fölhalmozva, — hogy e rövid sorok keretében azok vázlatát sem kísérelhetem megadni. Legyen szabad véleményemnek e szavakkal „fundamentum est civitatis” kifejezést adni. Izsó Csokonai szobrában egy műremeket birnak önök, a nagy szobrász legsikerültebb művének tartom.

A „Bika” szálló falfestményei, a „Kereskedelmi testület” palotája — különösen a belső berendezés, — szintugy az „öreg takarékpénztár”, a színház — méltó tetszémemet, érdeklődésemet keltették fel. A kereskedelmi testületnél különösen érdekes tanulmányokra találtam anyagot, esetleg napvilágot is fog látni valami belőlük.

És bucsuzóul legyen szabad ismét visszatérni az én kedves népemhez, melynek köréből azzal a tudattal távoztam, hogy ennek jelmondata az „imádkozzál és dolgozzál”!

Becsülettel megeselekszi mindkettőt, odaadással, legjobb lelke s izmos teste egész erejével s ha meg-megpihen munka után, ugy-e akkor lehet egy kiesit mulatni is!?

Ifj. Koch Antal.

Kisértés.

Louise kissé sápadtan, révedező szemekkel jön haza. Levetkőződik s egy ideig fűzőben, meztelen karokkal és csupasz nyakkal áll a padlás-szoba közepén. Aztán egy ócska fésülő-köpenybe bujlik s leül az ágyra.

Julien hazajön; anélkül, hogy csak egy szót is szólna, kalapját a sarokba dobja s ledől a székre.

Louise: Nos?

Julien: Semmi.

Louise: És Silvère?

Julien: Elutazott három napra.

Louise: Hát Tournié?

Julien: Nincs egy sou-ja se.

Louise: És Degrand?

Julien: Még nem kapta meg hazulról a pénzét.

Louise: Ah, ez csak kibuvó.

Julien: Persze. Nem akar még többet kölcsönözni.

Louise: A színházban nem voltál?

Julien: De igen. Csakhogy az igazgató fűrdőn van. Mig haza nem jön, addig nem tudhatok meg semmit a darabomról.

Louise: Tudod, hogy nincs már semmink.

Julien: Mind eladtad már a zálogcédulákat?

Louise: Mind. Mit eszünk ma estére?

Julien fölkel; Louisenak hátat fordít s az ablakon kitekint, miközben gyorsan letörli a szeméből legördülő könnyesepet.

Louise (egy kis szünet után): Nos?

Julien: Menj el innen.

Louise: Mit mondasz?

Julien: Menj el innen. Hagyj itt. Menj vissza a nővéredhez. Talán nem fog kilöknai.

Louise: És te veled mi lesz?

Julien: Elemézttem magam.

Louise: Bolond vagy! Szeretlek s te is szeretsz engem. Nem hagyjak tehát el, különösen most. Igyekezünk inkább valami módot találni arra, hogy megélhessünk.

Julien: Valami módot? De ha nem tudok.

Louise: Tudok én.

Julien: És mi az?

Louise: Tudod, mire ezélok.

Julien: Kérlek, arról ne beszéljünk.

Louise: Miért ne? (Egy kis szünet.) Ma reggel megint találkoztam vele. Fehér a haja, fehér a szakála . . . nagyon tiszteletreméltónak látszik. Megigérte, hogy . . .

Julien (dühöngve): Beszéltél vele?

Louise: Mikor meglátott az utcán, utánam jött. El kezdtem sietni s akkor is a nyomomban volt. Korához képest még nagyon fürge. Megigérte, hogy . . .

Julien: Elég, Loulou. Hallgass.

Louise: Jól van. Hallgatok. De előbb azt kérdezem tőled, hogyha én valami jól ismert leány vagy demondaine lettem volna, akkor nem tetszettem volna neked? Nem lettél volna-e a barátom akkor is, ha más jó barátaim lettek volna is?

Julien: Igen, de ez nem mindegy . . .

Louise: Persze, hogy nem mindegy . . . Jobb, ha kivüled csak egy barátom volna . . . s az is ily öreg! Igazán, nem is kellene féltékenykedned rá . . . S milyen mulatságos volna, ha mégis vidáman élnék ennek az öregnek a pénzén!

Julien (nagyon kedvetlenül): Ugy-e nem komolyan beszélsz?

Louise: Csak tréfáltam. Téged soha sem foglak megcsalni. Nagyon jól ismerlek. Te ebbe nem nyugodnál bele olyan könnyen, mint Girés.

Julien: A hal-ember?

Louise: Igen. Nyomorult fráter. Összebarátkozott Fanchette Latour-ral, Fanchette meg az „Alceste” titkárával — s Girést szerződtették az „Alceste”-hez. Hát Barrin! Sokkal kisebb tehetsége van, mint neked s a barátnője segítségével legközelebb előadják a darabját. Ah! a barátaid mind boldogulnak. Haladnak a maguk útján, — csak te maradsz itt a padlásszobában. Híres emberek lesznek, a te nevedet pedig nem ismeri senki.

Julien: Csak az boldogulhat, a ki gazember.

Louise: Ha nem aggódnál túlságosan sokat, már volnál valaki. Ha volna 4—5 ezer frankod, — az öreg nekem ennyit ígér, — majd meglátánák mindjárt, hogy van tehetséged. Legelőször is kiadhatnád a regényedet a saját költségeden: sokat beszélne és irnának róla, mert kitűnő munka. Nagyon hamar híres ember válnék belőled.

Julien: Híres ember? . . . Nem . . . Hanem becsülnének valamire, az bizonyos.

Louise: S ha megszabadulnál a gondoktól, nyugodtabban dolgozhatnál . . . Nagyszerű könyvtárad lehetne; vehetnél egy teljes Shakespeare-t Balzacot . . . Ah: ha beleegyeznél . . .

Julien: Nem! Nem akarom, hogy engem is olyan embernek tartsanak, aki . . .

Louise: Ostoba vagy. Hiszen nem tudna róla senki! Ez kettőnknek a titka volna. S épen ugy szeretnék, mint eddig, ha feláldoznám is magamat érted. Én ugy képzelem, hogy ez újabb kötelék volna, a mely bennünket még szorosabban fűzne egymáshoz. Ez az önfeláldozás kétségtelen bizonyítéka volna szerelmeknek s te ezt nem felejtend el soha. Egyszerre vége lenne a bajainknak. Nem lennénk többé zavarban s nem kellene többé töprengened, hogy miből fizeted ki a lakásunkat . . .

Julien: Loulou!

Louise: . . . s nem kellene esténként éhesen feküdnünk le. Jó borokat innánk s neked száz-

félé nyalánkságot hoznék. Mindez igen gyorsan megvolna . . . Tehát menjek? . . . Mi?

Julien (durván): Eh . . . Elég volt! . . . Tégy, amit akarsz . . . Hiszen szabad vagy, nem vagy a feleségem . . . Semmi közöm a dolgaidhoz!

Louise (tapsol örömeiben): Ah, kedvesem, milyen jó vagy! Tudtam, hogy végre is bele fogsz egyezni s épen azért . . . (kivesz a fűzőjéből egy pénzes tárczát s az asztalra dobja) . . . már hoztam is előleget az ötezer frankból.

Émile Fabre.

A dél-afrikai háború.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, május 30.

London, május 30. A Times jelenti: Roberts lord gondoskodott arról, hogy a Pretória-Lourenco-Marquezi vasuti vonalat Pretóriától keletre elvágják, hogy így nemcsak a bur harcsooknak, hanem Krügernek és Steynnek is lehetlenné tegye a menekülést. A háborúnak a legközelebbi napokban alighanem vége szakad. Krüger meghódolása a legközelebbi órákra várható. A londoniak öröme óriási; a mai napra nagy tüntetések várhatók.

London, május 30. A reggeli lapok egy pretóriai táviratot közölnek, a mely szerint a burok csakugyan felhagytak az ellentállással az angol csapatok előnyomulásával szemben. Nagyon alapos az a remény, hogy a transzváli kormány azonnal megkezdje a békealkudozásokat, vagy talán már meg is tette ez irányban az első lépéseket. Tegnap még egy kísérletet tettek különféle helyeken való kérdezősködéssel, hogy van-e valamilyen remény külföldi barátok segítségére?

London, május 30. A Timesnak jelentik Klipriverből 28-iki kelettel, hogy az angolok előnyomulásukban nem találtak ellentállást. A vasuti vonal nincs megrongálva. Ha az ellenség fönn akarja tartani Natállal való összeköttetését, akkor 29-én harcba kell bocsátkoznia.

London, május 30. A Reuter-ügynökség jelenti New-Castleből tegnapi kelettel: Mount-Prospectben a hajógyuk ma reggel erősen kezdték bombázni a buroknak Pogvani és Laingsnek között lévő hadállásait. Az ellenség is ágyuzott, de siker nélkül.

Megtámadott angol csapat.

London, május 30. A gyarmatügyi miniszterium hivatalos táviratot kapott, a mely szerint egy kis britt csapat, a mely hauszákából állott, egy angol tiszt vezetésével alatt, egy jóval erősebb asanti-csapat által Kvizónál megtámadtatott. A tiszt és néhány haussza megsebesült.

Szökés párosan.

— A bárókisasszony szerelme. —

Debreczen, május 31.

Pár nap mulva a debreczeni garnizon egy fess főhadnagya, a ki Nagyváradon is állomásozott, esküvőjét tartja egy gyönyörű bárókisasszonnyal. A baronessze édesapja egy rendkívül gazdag délvidéki mágnás, v. b. t. t., többszörös milliomos s a ki nem egyszer szerepelt, mint a király képviselője, első percztől kezdve ellenezte a leánya házasságát és csak akkor egyezett bele a változhatlanba, mikor a leánya megszökött és pár napi körutazás után visszatért édesapjához.

A főhadnagy és a baronessze Nagyváradon ismerkedtek meg. Látogatóban volt itt a fiatal kisasszony nővérénél, a ki szintén egy huszár-főhadnagynak (régi grófi sarj) a felesége.

Rövid ismeretség után halálos szerelem fejlődött ki a főhadnagy és a bárókisasszony

között. A főhadnagy meg is kérte a leány kezét, az akkor itt időző édes apjától, — de az ellent mondott.

Nagyon elkeserítette ez a szerelmes báróleányt, elannyira, hogy a romantikus varróleánynak példáját követve, gyufaoldatot ivott. Szerencsére nagyon keveset, úgy hogy minden nagyobb baj nélkül elmúlt a mérgezési história.

Utókurára a bárókisasszonyt elvitte az anyja Meránba.

Időközben a bárókisasszony édesanyjának meghalt az anyja. El is utazott a temetésére; a bárókisasszony a komornájával együtt maradt Meránba. Ezt az alkalmat felhasználták a szerelmesek. A főhadnagy szabadságot kért, Meránba utazott és a bárókisasszonynyal elutaztak . . .

Szörnyű nagy volt a báró haragja, mikor hírt kapott a leánya szökéséről. Sürögnyöket menesztett a szélrózsa minden irányába rendőrségekhez, katonai hatóságokhoz, sőt magához a hadügyminiszterhez is.

A szerelmes párt, illetve a főhadnagyot Bécsben igazolásra szólította fel a rendőrség. A főhadnagy jelentkezett a katonai hatóságoknál — mivel azonban neki engedélyezett szabadsága volt a debreczeni ezredparancsnoktól — semmi bántódása nem lett nem is lehetett.

A főhadnagyot és a bárókisasszonyt, azonban elváltak egymástól. A főhadnagy berukkolt pontosan szabadságideje leteltkor ezredéhez, a barenessze pedig vizsdatért családjához.

A szülők azonban még ekkor sem akartak semmit sem hallani a házasságról.

És a história vége egy esküvői jelentés, mely a napokban megy szét és azt hirdeti, hogy a bárókisasszony és a főhadnagy június hóban tartják esküvőjüket.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A delegációk záróülése.

Budapest, május 31. A delegációk ma tartották záróüléseiket. Az osztrák delegáció délelőtt, a magyar pedig délután négy órakor. Javorszky elnök megköszönte a tárgyalásokon észlelt nyugodtságot, mit bárha a Reichsrathban is követnének.

Öngyilkos egyetemi tanuló.

Budapest, május 31. Goldziher Miksa, Goldziher Ignác egyetemi tanár 21 éves fia, a ki egyetemi joghallgató volt, ma agyonlőtte magát. Tegnap, — a takarítónők előadása alapján, — őt nézték az egyik keresztördelőnek és ezt annyira szívére vette, hogy ma reggel meglőtte magát.

Budapest, május 31. Goldziher Miksa nem a keresztlétére miatt lett öngyilkos, mint utóbb kiderült, hanem a vizsgától félt. Mindig mondogatta, hogy megbukik.

Elítélt párbajozók.

Budapest, május 31. A szolnoki megyebálón történt, hogy Bethlen Balázs gróf és Klebelsberg Zdenkó gróf összevesztek. A párbajügyet ma tárgyalták Budapesten. A tárgyaláson csak Bethlen grót jelent meg, kit a bíróság négy napi államfogházra ítelt. Klebelsbergre, miután most meg nem jelent, később hoznak ítéletet.

A délafrikai harcztérről.

— Legujabb táviratok. —

London, május 31. A Dailly Mail tudósítója jelenti Pretóriából délben tizenkét órakor: **Két óra mulva az angolok ellenállás nélkül megszállják Pretóriát.** Az angol tisztek Johannesburgban vannak, hol a békefeltételeket diktálják.

London, május 31. A Dailly Mail tegnapi kelettel határozottan főtartja a hírt, hogy **Krause parancsnok átadta Robertsnek Johannesburgot.**

Bethlen Gábor szobra.

A Bethlen Gábor szoborbizottság Nagy-Enyeden a következő felhívás közlésére kért fel bennünket:

Bethlen Gábor fejedelemnek Nagy-Enyeden érez-szobrot emelni szándékunk.

Szobrot egyik legnagyobb, legdicsőbb magyarnak, a kit e nemzet hálája s kegyelele örökre megillet.

Az erdélyi fejedelemiség a mohácsi vész után nemzeti létünknek Menedék-bástyája, két századon át, e bástyának pedig legmeszebb látó őrállója Bethlen Gábor.

Tisztán néz a jövőbe s a nemzeti királyság már feladott várát visszafoglalni, Szent-István koronáját maga fejére tétetni nem siet. Annál inkább megerősíti a várnak megmentett végbástyáját az erdélyi magyar fejedelemiség.

Megerősíti tetteivel, intézkedéseivel, alkotásaival! mindezeknek tartalmával és szellemével.

Biztosítja a békét és jólétet, a nemzeti erősödést.

Megtettestesült a műveltség, a felvilágosodás eszményét.

Diadalra juttatja a politikai mérséklet, vallási türelem és lelkiismeret-szabadság szellemét.

Ha nagy volt harczaiban: nagyobbak mutatta magát, mint a béke hőse.

Ha dicső volt, mint fejedelem: még dicsőbbnek bizonyult, mint a nemzetet megmentő eszmék főpapja.

Politikai nagy ellenfele, Pázmány, a biboros, maga is elismerte Bethlennek messze jövőbe kiható bölcsességét és hazafiságát, a maga kulturális alkotásaival pedig nyomról-nyomra követte őt.

A Bethlen Gábor erkölcsi és politikai hagyatéka nemzeti dús kincsünk, mely, évszázadokon át szenvedett veszteségek után is, kamatos kamataival gyarapodva, nem csekély alaptőkéje lett az egységes Magyarország alkotmányos életének, szabadelvű irányban fejlődésének, végkép mai erejének is.

A szobor, melyet neki dicsőségesen uralkodó királyunk a székesfővárosban állít, elismerése, nemzeti létünk ezredik éve után is, annak az értéknek, mely Bethlen Gábor örökségéből szállott a magyar koronára.

És a szobor, melyet Bethlennek a nemzet fog az ő legsajátabb dicső alkotása, kollégiuma végleges székhelyén, Nagy-Enyeden emelni, záloga lesz az ő erkölcsi hagyatéka elfogyhatatlan voltának.

Alsófehérmegyében, ahol az ő porai szétszótvák, e megye székhelyén, hol szellem hamvadatlan maradt, szobra, melyet az egységes magyar nemzet állít, melyet

nemzetiségek tisztelettel környeznek, egyszersmind első kegyeletos emlékjele lesz az egykori Erdélyben a nemzeti fejedelemiség dicső korának.

E szoborra szánt adományoknak s egyszersmind az ide csatolt (számozott) Gyűjtő ivnek a folyó 1900. év végéig beküldetését hazafias bizodalommal kéri és várja,

Nagy-Enyeden, 1900. márczius havában, az országos Bethlen szobor-bizottság nevében: Gróf Bánffy György, valóságos belső titkos tanácsos, az országos szobor-bizottság elnöke. Gróf Bethlen Géza, Torda-Aranyos-megye főispánja, az országos szobor-bizottság alelnöke. Zeyk Dániel, Alsófehérmegye főispánja, az országos szobor-bizottság alelnöke, a végrehajtó-bizottság elnöke. Bodrogi János, főgimn. tanár, a szobor-bizottság titkára. Orbai Lajos, a Bethlen kollégium pénztárosa, a szobor-alap kezelője. Bartha Zsigmond, főgimn. tanár, ellenőr.

HIREK.

— Személyi hírek. Komlóssy Arthur főjegyző és Ábrahám László főügyész, kik a győri kongresszuson városunkat képviselték, hazaérkeztek.

— A polgári lövész-társulat nagy-erdői tekepályáján a pünkösdi ünnepeken **verseny-tekőzés** rendeztetik, melyre a társulat tagjainak figyelme ez uton is felhívatik. A verseny az ünnep mindkét napján folyik, s délelőtt 10¹/₂, délután pedig 3 órakor veszi kezdetét. A zárlat ünnep másodnapján este 9 órakor lesz, mely után az eredmény kihirdetetik s a díjak kiosztatnak. Ugyancsak az ünnep mindkét napján a rendes lövészet is megtartatik.

Ugy a versenyben, mint a lövészetben vendégek is részt vehetnek és szívesen látatnak, megjegyeztetvén, hogy, a társulat szabály szerint, vendégek csakis társulati tagok bevezetése mellett jelenhetnek meg. A titkárság.

— Szomszédtság révén. Két család lakott együtt a Csillag utczában egy konyhával elválasztott lakásban. Az egyik szobában Konezosék laktak, kiknek tizenöt éves Julis nevű leányok, mikor a szomszédok nem voltak otthon, a saját szobájuk kulcsával felnyitotta az ajtót s a keze ügyébe akadt tárgyakat elhordogatta. Tegnap azonban rajtavesztett, mert a hazaérkezett család ott találta a szobában. A tolvaj leányt átadták a rendőrségnek.

— Adófelszólamlások. A városi tanács közhírré teszi, hogy az 1900 ik évre szóló és megállapított földadó, I.—II.—IV. osztályu kereseti, házádo és tőkekamatadó, valamint az 1899-ik évre vonatkozó országos betegápolási pótdadó kivetési lajstromok 8 napi közzemlére f. évi június 5 ik napjától 13-ik napjáig a városi adókiivető hivatalban az 1883-ik évi 44. törvényezikk 16. § a értelmében kitéve vannak: mihez képest az adózók figyelmeztetnek, hogy a kivetési lajstromokat tekintsék meg és ha a kivetés ellen kifogásuk van, felszólalásaikat és pedig: a) azon adózók, kik a lajstromban foglalt adónemmel már a mult évben voltak megróva, a lajstrom kivételének napját; b) azon adózók, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval az idén első ízben rovattak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskében történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóügyosztálynál adják be.

— Vörös tuskó. Nagy Lajos eszismadamestert véletlen baleset érte tegnap. Egy tuskót akart felhasogatni az udvaron és mikor teljes erővel felé sujtot, az éles fejsze megesuszott s abban a pillanatban a esz-

madia ballábához vágódott és kettévágta a lábaféjét. A súlyosan sérült embert beszálították a kórházba.

— **Esküvő.** Hétfői lapunkban tévesen írtuk, hogy *Soltész* Elemér ev. ref. lelkész vasárnap eljegyezte Zsigmond Sándor esperes s egyházkerületi főjegyző kedves leányát, holott az esküvőjét tartá, melyen az egyházi funkciót Sáfrány Lajos teljesíté, ki az új párra lélekemelő beszéd kíséretében kéré az ég áldását, melyhez mi is csatoljuk jókívánatainkat.

— **Az egri kereskedelmi bank csődje.** Olvasóink bizonyára emlékeznek az egri kereskedelmi bank bukására, mely ugy következett be, hogy *Etiássy* Ferenc igazgató az intézet vagyonát elsikkasztotta s azután öngyilkos lett. *Babócsay* Sándor tömeggondnok — mint egri levelezőnk írja — most állította össze a mérleget, mely szomorú képet mutat. A bank passzívái 538.000 forintba ruognak 150 000 forint vagyonnal szemben.

— **A kocsis panasza.** *Kálmán* Péter gazdaember ellen jelentést tett a bűnügyi osztálynál *Sztankó* János kocsis, hogy nevezett egy karvastagságú husággal úgy elverte, hogy kórházba kellett szállítani, hol hat hétig kellett feküdnie. A gazda megbüntetését és kártérítést kér, melyet a rendőrség be is követel *Kálmán* Péter gazdán.

— **Harminez tisztviselő felfüggesztése.** *Liptó-Szentmiklósról* írják, hogy a belügyminiszter által kiküldött *Kaffka* László miniszteri tanácsos vizsgálata s erről tett jelentése folytán a belügyminiszter a vármegye harminez közigazgatási tisztviselője ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot megelőző eljárást. Ez a rendelet vármegyeszerte nagy meglepetést keltett. A felfüggesztett tisztviselők nagyrésze községi és körjegyző.

— **Vigéczek megszorítása.** *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter egy igen üdvös törvényjavaslatot nyújtott be az országgyűlésnek, mely a kereskedelmi utazóknak eltöltja a magánházaknál vagy másnemű üzletekben és iparosoknál megrendelések gyűjtését. A miniszter igen helyesen azzal indokolta a javaslatot, hogy az osztrák gyártmányokkal az utazó ügynökök elárasztják Magyarországot, megölik a vidéki városok iparát, proletárrá teszik a kisiparost, házalnak s gyakran hamis eljárással becsapják a tájékozatlan megrendelőket.

— **Bolond-gomba.** *Kertész* Józsefné asszonyom bizonyára azt tartotta, hogy minden gomba jó gomba, mert az erdőben szedett egy rakást s feltalalta családjának. Jóízűen el is költötték, de csakhamar a rosszul lét tünetei mutatkoztak rajtuk. Orvost hívtak, a ki mérgezést konstatált. Szerencsésük, hogy az ellenszer idejében érkezett, mert megmenekültek a bizonyos haláltól.

— **A bicikli alatt.** Állandó napi rovatot nyithatnánk neki. Mióta a tavasz derüje szebben mosolyog, egymást érik a bicikli elgázolások. Boldog, boldogtalan kerékeken szeldeli át az utazókat, szabad járás-kelést véve magának még ott is, hol sűrű embertömeg van. Tegnap *Krausz* Samuelt gázolta el egy lámpa nélkül kerekző biciklista a *Simonffy*-utczán. A szegény nő súlyos sérülést szenvedett. Azt hisszük, hogy holnap megint irhatunk eféléről.

— **Kegyelem Papp Bélának.** A szatmári tárgyalás láza végig vonaglott az egész országon. A szenzációs ítélet még manap is bőséges anyagát szolgáltatotta a beszélgetésnek, különösen jogász körökben, hol megvannak győződve, hogy a Felső nem írja nevének halálos ítélet alá. Ma, hogyan-hogyan se hirtelenében az a hír rebent föl s szállt nagy gyorsasággal szerte, hogy a testvér-gyilkos *Papp* Béla büntetésével: Zsoldicsal

együtt, kegyelmet kapott. Kávéházban, korzón szájról-szájra járt a hír, melyről azonban semmi oly értesítés nem érkezett, a mi azt megerősítené.

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítetnek a t. tagok, hogy a f. évi június hó 2 án, szombaton, valamint 3-ik és 4-ére eső Pünkösöd ünnepnapokon a *Deák* Ferenc-utczai izr. templomban az istentisztelet a következő időben fog tartatni és pedig: Péntek este 7 órakor. Szombaton, vasárnap és hétfőn d. e. 9 órakor. Szombat d. u. 5 órakor, este 8 órakor. Vasárnap este fél 8 órakor. Hétfőn reggel „*Mazkir*“ imával egybekötöt „*Haskomah*“ fél 7 órakor, a főistentiszteleten a „*Mazkir*“ d. e. 10 órakor és a délutáni istentisztelet pedig 5 órakor.

— **A kerekék alatt.** A Homokkertben lakó *Kovács* Imre, Gábor nevű fiát, ki az utczán játszadozott, egy taligás elütette s a jobb karja erősen megsérült. Ugy mondják, hogy a taligás részeg volt s örült vágatásra ösztönözte gebéjét. Jó lesz egy kis előrelátásra figyelmeztetni.

— **Megszöktetett ballerínák.** *Koschke* Henrik czirkusza legutóbb Nagyváradon játszott. Ott történt meg egy este az a szenzáció, hogy közvetlenül előadás előtt eltűnt a czirkusz öt ballerínája és nem lehetett megküzdeni az előadást. Az igazgató a leányok lakására küldött s ott megtudta, hogy még reggel elutaztak Nagyváradról. Később az is kiderült, hogy a czirkusz titkárja, *Siegel* József követte el a szöktetést, a ki feleségével együtt szintén ott hagyta a czirkuszt. A titkár ur valószínűleg czirkuszt alapít és ehhez kellett neki az öt csinos ballerína. A társulat most *Krakkóban* van s ott heveri ki a szenzációkat.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazok, kik feledhetetlen halottunk, néhai *Veress* Károly m. kir. pénzügyi számtiszt végtisztességtétlen megjelenni sziveskedtek, mindazok, kik gyászunkban osztoztak s a bánat terhét elviselni segítettek, különösen pedig a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság tagjai, kik testületileg jelentek meg a temetésen: fogadják e helyea is a gyászoló család halás köszönetét.

— **Egy pár cipőért.** Bécsben különös eset történt: Egy pár cipőért leszurtak egy embert. *Schneck* Lipót külvárosi zsbárusnak a fiával esett meg ez a szomorú dolog. A zsbárus *József* nevű fiával volt együtt a *Neubau*-n levő üzletében. Vevők jártak ki-be. Egyszerre csak a fiatal *Schneck* észreveszi, hogy gyanus alakok ólálkodnak a bolt előtt. Kimegy és látja, hogy a csavargók egyike lekap a künn függő sárga cipőkből egy párt és futásnak ered. Ő meg utána. — El is érte és rendőrért kiáltott. De arra ott termett a tolvaj több társa, legyűrte és összeszurkálta a szerencsétlen fiatal embert, aki nagynehezen vánszorgott vissza az üzletbe. Ott aztán összeesett és egy óra múlva meghalt. A gyilkos tolvajok eltűntek.

— **A meghamisított Ibsen.** A napokban nagy művészünnep volt *Weimarban*. A sok mulatság közt a legjobbak közé az a színi előadás tartozott, melyet a külön e czélra épült színházban adtak elő. A darab színlapjának ez volt a szövege: *Kis* Tejolf. Valami egy felvonásban, írta *Ibsen* Henrik. Az ugynevezett személyek: A férfi (agy-lágyult, — természetesen kevés a mondani valója); a nő embergyűlölő, — mindig fázik); *Kis* Tejolf (gyermekkora óta spirituszban ül, hogy drága életében maradjon); egy orvos (soha sem tudja, hányat ütött a rendelő órája); egy szu; egy igen-igen régi fali óra. Idő: középeurópai. Hely: ugyanaz. Az előforduló szünetek miatt ne tessék aggodni; azokat mindig a megfelelő mondatok elhagyásával fogjuk kitölteni. Az előadás kezdetét ködkürt jelzi.

Lehetőleg esőndes magaviselet kéretik, hogy az előadókban ne ébredjen föl idő előtt a lelkiismeret. A színészeket etetni, vagy föl-izgatni tilos. Ugyis megteszik, amit tehetnek.

— **Meggyilkolt mostoha.** *Martonoson* tegnap ifj. *Fodor* András gazdaember agyonütötte mostoháját, mert az a feleségét megverte. A múlt héten ifju *Fodor* nem volt otthon, a mikor ennek neje a kútnál mosott. A mostohaanya összeveszett a fiatal asszonynyal és egy karóval megverte. Véletlenül ugyanakkor tért haza ifj. *Fodor*, a ki, mikor nejét veszélyben látta, felkapott egy dorongot az udvaron s azzal akkorát ütött mostohája fejére, hogy nyomban elesett. *Fodor* eközben észrevette, hogy felesége vérzik, emiatti bosszujában ismét neki-esett a már eszméletre tért mostohának s azt addig verte, míg agyveleje ki nem locs- esant. A gyilkos fiu azután maga jelentkezett az előjáróságnál, mely a vizsgálóbíró nyomban értesítette az esetről.

— **A mesterséges ételzsir és a margarin-sajt.** A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki, melyben szabályozza a mesterséges ételzsir és margarin-sajt forgalomba hozatalát. A rendelet szerint minden olyan zsiradék, mely a disznózsirhoz hasonló, de nem teljesen disznózsirból készül, „Mesterséges ételzsir“ elnevezés alatt hozandó forgalomba. Az ilyen mesterséges zsirhoz 100 kgr. ra 1 tizedgramm dymethylamid-arobenzolt kell keverni. A mesterséges ételzsir csak külön, megfelelő felírásu hordókban szállítható s az elárusító üzletekben is „Mesterséges ételzsir“ feliratu táblák alkalmazandók. Hasonló módon kell eljárni a margarin-sajt forgalombahozatalánál is.

— **Szabad-e a sógornóket szeretni?** A transzvái háboru korántsem okozott a közelmúlt napokban olyan izgalmat, mint az a kérdés, hogy szabad-e a sógornóket szeretni? A kérdés az angol felsőházban képezte vita tárgyát és a sógornók diadalával végződött, amennyiben — mint *Londonból* írják, — 112 szóval 31 ellen elfogadta a felsőház azt a törvényt, hogy az első felesége nővérét, illetve a sógornójét elveheti az özvegy vagy első nejétől elvált férj. A lordkancellár és a yorki érsek a törvényjavaslat ellen, a walesi herezeg, a *conauthi* és yorki herezegek pedig a törvényjavaslat mellett szavaztak igaz öröme az angol sógornóknak, a kik ezentul még nyájasabbak és kedvesebbek lesznek sógoraikhoz, mint eddig voltak. E hírrel kapcsolatban megnyugtadjuk a magyar sógornóket, hogy Magyarországon a törvény nem tiltja a sógor és sógornó közötti házasságot.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

— **A becsületes katonák.** Magyarországon egy vidéki városában történt a következő eset: Egy katonának elveszett a pénztárczája és bejelentette a századosának. Másnap egy katona jelentkezik e századosnál és átadja a pénztárczát, melyet ő talált meg. A százados megdicséri becsületeségeért és elrendeli, hogy aznap dupla porciót adjanak neki. Erre másnap öt katona jelentkezik reportra és bejelentik, hogy elvesztették a pénztárczájukat. Másnap megint öt katona jelentkezett és átadják a megtalált öt pénztárczát. A százados nagy szemeket mereszt a katonákra, de azért őket is megdicséri és elrendeli a dupla porciókat. Harmadnap aztán tizenkét katona jelent, hogy elveszett a pénztárczájuk és másnap másik tizenkettő hozza a talált pénztárczákat. A kapitány most már látván, hogy itt a dupla porció működik, kiadja a rendeletet, hogy:

— A ki ezentul pénztárczát talál, az

dupla porciót kap, mert a becsületességet meg kell jutalmazni, de a ki elveszti a pénztárcáját, azt kurta vasra veretem.

És csodálatos dolog, de ettől a percztől kezdve nem vezett el többé egy katonának sem a pénztárcája.

Agyonlőtt fiu.

Szerednye, május 30.

A fegyverrel való gondatlan bánásmód már igen sok esetben okozott helyreépíthetetlen szerencsétlenséget, hanem azért az emberek csak nem tanulnak a gyászos példákön és elkövetik a végzetes gondatlanságot.

Ilyen gondatlanságból eredő szerencsétlenség történt a mai napon Szedernyén, hol egy ember vigyázatlanságból *meglötte saját testvérének 7 éves kis fiát.*

Tudósítónk így adja elő a végzetes esetet:

Ma reggel *Mihályszki* András átnézett a bátyja portájára. Esős idő volt, nem igen lehetett a mezőn dolgozni, kiültek hát az eresz alá s elbeszélgettek a mult időkről, felelevenítették a gyermekkor édes emlékeit. Telt az idő, peregtek a perczek, midőn fölállott a bátya.

— A bíró hivatott az este valamiért. Nem mehettem el akkor, lefordulok most hozzá, nem jössz te is, Andris?

— Csak eredj, megvárlok, ha nem késel sokat.

Azzal *Mihályszki* András egyedül maradt a tornácson, majd megunva az álldogálást, beljebb került az első házba. Az asszony nem volt odahaza, csak a kis *Mihály* seitenkedett körülötte, míg egyszer a fal felé bökdösve megszólalt.

— Mi az, Andris bá?

Andris bácsi csak úgy a fogai közt kérdezte:

— Melyik te?

— Az ott, mutogatott a gyerek.

Andris bácsi oda pislogott.

— Aki fel van akasztva?

— Ühüm!

— Hát az egy pistoly.

— Olyik pistoly, hogy lü is?

Andris bácsi nem felelt erre, hanem levette a kis fénylő jószágot a szegről. Hej, de régen nem volt már kezében ilyesmi. Talán már el is felejtette, hogy kell vele bánni. Nagy erőlködéssel felhuzza a kissé megrozsdált kakast s úgy forgatja, nézegeti a kis *Mihály* örömére.

Hanem a mint lepattintja, hatalmas dördüléssel elsül a még töltött revolver, elnyomja egészen azt a kis gyöngye sikoltást és a mikor a füst oszladozni kezdett, *maga előtt látta Mihályszki András a kis Mihályt, átlőtt homlokából csak patakzott a vér.*

Iszonyu rémület szállotta meg erre a nagy embert, felkapta kalapját s mint egy őrült rohant a mezőre ki. A kis fiu pedig kiadta ártatlan lelkét s mire hazatért az apja, már csak egy kihült kis hullát talált a padlón a megaiudt vér közepén.

Nehéz lenne megírni a szülők fájdalmát, *Mihályszkit* a szülők között a csend

örök fogták el egy szénakazal tövébe. Bevitték a legközelebbi járásbiróságához, hol sirva vallotta be végzetes tettet, mely gondatlanságból ily szerencsétlenségbe döntötte.

Milliomos asszonyok.

Szó volt már annyiszor Amerika milliomos férfairól. Most sorra kerülnek a leggazdagabb amerikai asszonyok. Ezek között bizonyára legérdemesebb a fölemlítésre *Mrs. Hetey Green.*

Daczára 200 milliós vagyonának, takarékoságból és az adóhivatal kijátszása végett butorozott lakásban lakik.

Nagynénje halálakor hamisítást követett el, hogy vagyonát örökölhessen. Pört indítottak ellene, a melynek során a hamisítást a szakértők bebizonyították s *Mrs. Hetsy Green* kiegyezett s a költségek kifizetésére is utasított. Fizetett összesen 400 000 forintot.

A mikor az ítélet már megvolt, családjának a nagylelkűségéhez fölebbezett s a családja az összeg felét el is engedte.

Ézek után Európába jött s előbb Párisban egy obskurus negyedben élt, aztán Londonba került, ahol egy külvárosban élt nagy szerényen. — Hatvanként esztentős, Texasban van egy fia és egy leánya, *Sylvia*. akinek milliói már sok kérést vonzottak köréje. Az édes anyja azonban kijelentette, hogy csak egy szegény, de becsületes fiatal emberhez mehet feleségül.

Cousinho asszony, született *Goyenecha Izidora*, New-Yorkban 500 millió forint tulajdonosa, épen ellenkezője a zsigori hölgyeknek.

A *Cousinhok* és a *Goyenechak* Chile elfoglalása után az első telepítvényesek közé tartoztak. Ezeknek a családoknak a vagyona amely ezüst-, réz-, és kőszénbányákból áll, most *Cousinho* asszony kezében van. Kőszénbányái csak havonként másfél millió forintot jövedelmeznek. Két eladó lánya van.

Mrs. Garrett Baltimoreban, 38 esztendős. Van hetven milliója. Szalonjában találkoznak a legkiválóbb művészek, írók, államférfiak. Sok milliót osztott már szét leányiskolák között.

Mrs. John Gardner Bostonban, más-kép *Madame Jack*, egyike a legfeltűnőbb jelenségeknek. Ő neki köszönheti Boston, hogy *Uj-Athénnek* nevezik, annyit áldoz művészeti és tudományos czélokra.

Vérengző jóbarátok.

Babró árvamegyei kis falu csendes lakosainak nyugalma borzasztó vérengzés hire verte föl. *Pavelkó Antal* és *Kuhanyik János* babrói lakosok, — így írja levelezőnk, jó barátok voltak. Éveken keresztül együtt együtt barangolták be az országot győlesárukkal; testvériesen meg is osztottak a jövedelmen. Mialatt ez a két jóbarát az ország különböző részeiben barangolt, addig az otthon hagyott feleségeik között engesztelhetetlen gyűlölet fejlődött ki.

Pavelkó Antalé ugyanis férje távolléte alatt viszonyt folytatott *Pohánka János* fiatal legénynyel. *Kuhanyikné* bejáratos volt *Pavelkó*éhoz és ott szintén megismerkedett *Pohánkával*. A fiatal legény nemrégiben megunt *Pavelkó*nét és átpártolt *Kuhanyik*néhoz. E miatt aztán az asszonyok halálos ellenségek lettek. A mult héten hazaérkezett a két férj is. Az asszonyok férjeik előtt egymást akarták befeketíteni.

A sok mende-monda végre a két férjet is feltűzelte egymás ellen. Tegnapelőtt a koresmában találkozott a két férj s mintha mi sem történt volna, csendesen kezdtek iddogálni.

Későre járt az már idő, a mikor *Kuhanyikné* elment a férjéért a koresmába. Ugyanezt tette *Pavelkó* is, a két asszony a koresmában találkozott, hol egyszerre kitört köztük a verekedés. Alig hogy a két asszony hajba kapott, ott termettek a férjek is, kik már jól felpálinkázott állapotban kést rántottak egymás ellen és olyan vérengzést vittek véghez, hogy *Pavelkó*t holtan, *Kuhanyik*nét pedig eszméletlen állapotban szállították el a helyszínről, *Kuhanyik* és *Pavelkó*né is oly súlyos sérülések szenvedtek, hogy felgyógyulásukhoz alig van remény.

Hullámsirban.

— A szabadfürdés áldozatai. —

Debreczen, május 30.

Szegedi tudósítónk közli velünk, hogy a Tisza sebes hullámaiba három lélek veszett bele vasárnap délután. A hirtelen beállott nagy hőségben fürdők a szabad Tiszában, mivel a hatóság az ingyen Tiszafürdő rendezéséről csak most fog gondoskodni, ez a három lélek már ennek az áldozata.

Két kis iskolás fiu és egy iparossegéd fuladt bele vasárnap a Tiszába. Csak az egyik fiu holttestét vetette ki a víz. Az iparossegéd és a másik tanuló holttestét eddig nem volt képes megtalálni a rendőrség.

A vízbefulladásokról tudósításunk a következő:

Filep *Kristóf* 7 éves tanuló több társával fürdeni ment a *Boszorkány-sziget* mellett levő kubik gödrökbe. Jókedvvel lubiczkolnak a gyermekek a fölmelegedett vízben, a mikor egyszerre segélykiáltás rémitette meg őket.

A kis *Filep* *Kristóf* bemelegkedett a mélyebb vízbe és ott elesaptak feje fölött a hullámok.

A parton egy *Hack* *Mihály* nevű utas-katona járt. Ez hallotta a segélykiáltást, lefutott a partiól és belevetette magát a vízbe. Szerencsésen ki is huzta a fücskát, de akkor az már halva volt.

A gyermek holttestét a városi közkórházba szállították be, a hol felboncolták.

Ugyancsak vasárnap történt a másik két vízbefulás is.

Jordán *Péter* 21 éves szabólegény három társával fürödni ment a Tiszára. A vasuti hid mellett elbujdostak a füvesben és ott ugráltak a Tiszába.

A szabólegény azonnal elmerült. Nem is vetette fel többé a víz. Holttestét eddig nem sikerült kifogni a folyóból.

A vízbefult legény ruháját a rendőrség a városházára szállította.

Ugyancsak a vasuti hid mellett fuladt bele a vízbe *Kovács* *Vince* 9 éves tanuló. A lápokon játszadozott és e közben belefordult a vízbe és a tutajok alá került.

Egyszer vetette föl a víz, a mikor a tutajok alól kikerült. Aztán újból a víz alá merült és nyoma veszett.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Uj gépkocsi** kelt most feltűnést Amerikában. Pennington mérnök találta föl a szerkezetet. A legutóbb tartott próbame-
netek nagy sikerrel végződtek. Az átlagos
gyorsaság óránként 60 mértföld. A gép
acézból és bronzból készült. A négyke-
rekü kocsi olajmotor hajtja. A gép 500
mértföldre való fűtőanyagot foglalhat ma-
gában és nagy súlylyal is legyőzi a talaj-
béli nehézségeket. Eddig már hat kocsi ké-
szült el. Háromat ágyuval szerelnek föl és
katonai célokra fogják használni.

* **Kézimunka a színházban.** London
legelső színházaiban, a Lyceum, Haymarket
és Coventgarden színházban a közönség
most minden este sajátos látvány szem-
tanuja. A hölgyek pompás estély toaletten,
kivágott derékkal és ékszerrel teleaggatva
jelennek meg az erkélyen és a páholyokban,
de mielőtt a függöny felgördül és a felvonás-
közben kötést vesznek kezükbe és szorgal-
masan dolgoznak. Az előkelő angol hölgyek
meleg mellényeket kötnek a királynő kato-
nái számára, mert lenn Dél-Afrikában, hol
folyik a harc, a tél most közeledik.

RÖPPENTYÜK.

* **A gondos férj.** — Kedves feleségem, men-
jünk át a tulsó oldalra!

— Miért?

— Mert itt jön egy divatárú üzlet, az
orvos pedig eltöltött neked minden izgató dolgot!

* **A:** Mit! te főnyereményt csináltál, hiszen
akkor kifizetted az adósságaidat.

B: Dehogyan, csak részletet fizettem mind-
egyiknek. Nem akartam, hogy a guta üsse őket
meg az örömtől.

* **Az okos állat.** Poinsinot, a „Comédie fran-
coise” tagja, egy vigjátékot olvasott fel, mely
hemzsegett a reminiscenziáktól, e közben azon-
ban egyre ugatott egy kutya.

— Ah, az okos állat! — így szólt Arnould
— megérzi a tolvajt.

* **Meghívás.** Dumas Sándor egyik ismerősé-
vel találkozott az utcán s rövid beszélgetés
után így szólt hozzá:

— Látogasson meg már egyszer!

— Hogyan? — kérde az ismerős — ön
ily unalmas embert szólít fel látogatásra?

— Miért ne, hisz soha se vagyok otthon!

* **Vilmos angol királynak** egy ízben azt az
Itáliában gyártott szójátékot beszélték el, hogy
XIV. Lajos fiatal minisztert és vén szeretőt tart.

— Ez annak a jele, — válaszolta a király,
— hogy már egyiknek sem veszi hasznát.

REGÉNY.

A világ szive.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.)

3.

Figyelj rám, Ignatio fiam:

Gazdag ember vagy. Hogy milyen gaz-
dag, azt nem tudom megmondani, de tény,
hogy őseid nemzedékeken keresztül kincse-
ket halmoztak fel bizonyos czélra, melyet
még meg kell magyaráznom neked, s ezt a
kincset meg is kapod azoktól a törzsébéli
emberektől, a kiknek őrizete alatt van. Ez
a kincs volt atyád és dédtyád s velük még
sok mások halálának oka, mert mióta a róla
szóló hír Mexiko urainak fülébe jutott, nem
tudván tőlük a titkot kicsikarni, boszujokban
megkínózták és megölték őket.

Most pedig, ime, mivel bizott meg atyád
ezt a kincset illetőleg, melyet ő és elődei
gyűjtöttek össze.

„Mondd meg a fiannak, Ignationak,
hogy családunk soha sem szűnt meg re-
ménykedni, hogy még visszanyerjük a ko-
onát, amit Guatemoe elvesztett, vagy leg-
összább esetben kiverjük ezeket az átkozott
panyolokat és indián köztársaságot alapi-

tunk. — Erre a czélra gyűjtöttünk kincseket
nemzedékeken át és — nem titkolhatván el
híret egy olyan országban, mely hemzseg a
kémektől — e miatt a kincs miatt haltak
kegyetlen halált közlünk annyian s fogok
halni ma éjjel magam is.

Am ha meghalok is, titkomat megör-
zöm, hogy ha majd fiam felnővekszik, ő
uralkodhasson Mexikóban, vagy pedig fe-
lejtsek el az egészet, legalább is a pénz
maradjon ott, ahol van. Mondjad meg fiannak,
elvárom tőle, hogy annak az ügynek
előmozdítására fogja felhasználni, melyért
az összegyűjtöttem, hogy életét fehér uraink
lealázásának fogja szentelni és annak, hogy
felemelje századok óta fosztogatott, öldökölt
és rabbá tett népünket.

Ugyancsak mondd meg neki azt is,
hogy nem akarok utasításokat adni arra
nézve, hogy és mint járjon el, mert azt
tartom, legjobb, ha saját esze után indul;
hisz mindazok, akik nemzedékről-nemzedékre
ő előtte jártak ezen az uton, bajnál egye-
bet nem nyertek a fehér ördögök ellen foly-
tatott küzdelemben, a kiket tetszett az
Urnak felénk emelni őseink bűneinek és nem-
törődőségének miatta.”

Ezek voltak, fiam, atyádnak szavai,
melyeket hozzám intézett meggyilkoltatásá-
nak órájában. És most, úgy hiszem, megér-
ted már, miért mondtam, hogy várnod kell,
míg elhatározhatod, hogy papi pályára lép-
jél e. Ha még most is megmaradsz kíván-
ságod mellett, teljesedésbe mehet az, mert
atyád végrendekezése szerint olyan pályára
léphetsz, a melyhez vágyad húz.

Beszédének bevégeztével gondolkodtam
egy pillanatig s így feleltem: Nem lehetek
pap mindaddig, míg csak atyámnak vére
megbösszulva nincsen.

— Epen úgy történik, a mint remegve
gondolám, — szólt sóhajtván az öreg ember.
— Az az átkozott talizmán ott nyakad körül
már érezteti hatását rajtad s te is rálépsz
arra az utra, Ignatio fiam, melyet mások is
jártak, talán azért, hogy vérben haljál meg,
a mint meghaltak ők. Oh! miért is nem
elégedhetnek meg az emberek azzal, hogy
a Mindenhatónak és az ő angyalainak ke-
zére bízzák a nemzetek sorsát s az igazság-
talanság helyrehozatalát!

— Talán azért, — feleltem — mert a
Mindenható maga választja el az embereket,
hogy eszközei legyenek jóban és rosszban
egyaránt.

Egy hétre rá teherhordóknak öltözött
indiánok jöttek Tiapába, hogy elvezessenek
a hegyek közé, hol atyám élt s hol kincse
még most is el volt rejtve.

Istenhözadót mondva a keresztapám-
nak, a papnak, ki sirt mikor elvált tőlem.
Elindultam utamra, mit se szólva senkinek
annak rendeltetése felől. Egy fordult, hogy
nem láttam öt viszont többé, mert egy hó-
nap mulva valami *calentura* vagy micsoda
nevű lázba esett és hirtelen elhalt. — Nem
mondhatok róla jobbat, mintha azt mondom,
hogy egy embert kivéve, nincs a mennyben
senki más, a kivel oly nagyon szeretnék
ott fenn összejönni, mint épen ő velem.

Utazásunk harmadik napján szűk hegy-
szoroshoz értünk, melynek tulsó oldalán egy
indián falu terült el. Vezetőim itt egy An-
tonio nevű embernek házába vittek, kihez
Ignatio *padre* ajánló levelet adott volt.
Tisztes külsejű vén ember volt ez az An-
tonio, melegen üdvözölt és bemutatott több
kaczikának, a kiktől fogalmam se volt,
hogy miért vannak ott.

Mihelyt magunkra maradtunk a ház-
ban, egyik ezek közül a kaczikák közül,
minek utána érthetetlen szavakat intézett
volna hozzám, megkérdezett, hogy meg-
van-e a „Szivem.” — Reményilem megvan,
feleltem, a min ők mindannyian jót nevettek.
Ezután Antonio hozzám lépett s kigombol-
ván ingemet, felmutatta a talizmánt, mely
atyámé volt s mely előtt az egész társaság
meghajolt.

Azután bezárták az ajtókat s öröket
állítván eléjük, valami szertartásba kezdtek.
Hogy milyen volt ez a szertartás, még most
sem szabad részletesen leírnom. Ezen az

ünnepélyességen először vezettek a „Sziv-
Rend”-nek rejtelméibe s azután annak örö-
kös jogon való tönkévé avattak fel. Így
lett belőlem, jóformán gyerekből teljhatalmu
ura sok ezer embernek, rend-testvéreimnek,
kik közül szétszórva, itt is, ott is minden-
felé volt az országban.

(Folyt. köv.)

Menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

Debreczenből az alábbi állo- mások felé indul		416	1027	901	1236	710	1200*
P.-Ladányba	érk.	503	1128	945	145	840	128
Nagyváradra	„	639	148	—	342	—	342
Szeghalomra	„	—	—	—	421	—	421
Budapestre	„	940	545	150	810	—	602
Debreczenbe a fenti álló- mások felől érkezik	érk.	1144	336	626	233	514	741

* Csak kedden közlekedik.

Debreczenből az alábbi álló- mások felé indul		1217	356	256	522	758
Ér-Mihályfalvára	érk.	100	458	337	635	913
Nagy-Károlyba	„	136	603	500	759	1040
Szatmárra	„	220	708	611	917	1203
Királyháza	„	315	827	733	136	—
Taraczközre	„	433	1014	914	—	—
M.-Szigetre	„	456	1050	950	—	—
N.-Booskóra	„	532	1200	1102	—	—
Kőrösmezőre	„	730	340	145	—	—
Debreczenbe a fenti álló- mások felől érkezik	érkezik	751	1012	355	1216	645

Debreczenből az alábbi álló- mások felé indul		822	401	658
Nyíregyházára	érkezik	939	518	816
Királytelekre	„	1012	558	935
Szerencsre	„	1121	703	1043
Kassára	„	330	—	556
S.-A.-Ujhelyre	„	439	814	—
Debreczenbe a fenti állomá- sok felől érkezik	érkezik	807	1207	753

Debreczenből az alábbi álló- mások felé indul		835	431	—
Sáránra	érkezik	916	504	—
Nagy-Léta—Vértesre	„	1043	618	—
Derecskére	„	957	545	—
Debreczenbe a fenti állomá- sok felől érkezik	érkezik	718	313	—

Debreczenből az alábbi álló- mások felé indul		442	421	—
Ohat-Kócsra	érkezik	734	659	—
Tisza-Füredre	„	832	756	—
Füzes-Abonyba	„	1024	—	—
Debreczenbe a fenti állomá- sok felől érkezik	érkezik	800	545	—

Debreczenből az alábbi álló- mások felé indul		528	1120	406
Hajdu-Nánásra	érkezik	817	118	621
Büd-Szt.-Mihályra	„	852	—	658
Tisza-Lökre	„	917	—	729
Debreczenbe a fenti állomá- sok felől érkezik	érkezik	817	330	635

Az éjjeli idő este 6 órától reggeli 5.59 perczig
a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van
jelölve.

A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési
és indulási idejét jelzik.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

NYILT-TÉR.

Vegyünk Schweizer-selymet

Kérjen ön mintát fekete, fehér vagy színes
ujdonságainkból.

Különlegesség: **Nyomott seiyem-Foulard,**
Rayé, Cadrillé, nyers- és mosó-selyem ruháknak
és blousoknak, méterenként 1 kor. 20 fillértől
feljebb.

Ausztria és Magyarországon **közvetlen**
magánfeleknek adunk el és a kiválasztott se-
lyem-szöveteket vám- és bérmentesen a lakásra
küldjük.

Schweizer & Co. Luzern
(Schweiz) selyemszövet-kivitel.

Borosznó gyógyítófürdő.

Zólyomgyében. Vasut-állomás. Posta és távirda.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sétautak. Magas forrasú vizvezeték. A gjaubersós gyógyítóforrások kitűnő hatásúak, heveny és idült gyomor- és bélhurut, máj és hólyagbajoknál.

Hidegvízgyógyító mód, masszázs, villamozás, svéd torna, tej- és savókúra, Kneipp-féle gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Klimatikus gyógyítóhely.

Állandó fürdőorvos. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, czigányzene.

Lakás: 8-16 korona egy szoba heti bérlete ágyneművel együtt.

Étkezés: leves 20 fillér, főzelék, tészta 50 fill., sülték 80-100 fillér étlap szerint.

Bővebbet alulírt tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos
Beszterezebányán.

Pincze

hordós és üvegezett borok beraktározására kiválóan alkalmas, a **Kossuth-utcza** elején kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Tavaszi és nyári idény 1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. { frt 2.75, 3.70, 4.80 jó }
hosszu, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak { 6.- és 6.90 jobb }
{ 7.75 finom }
{ 8.65 finomabb }
{ 10.- legfinomabb }

Egy szelvényt fekete szalon öltönyhöz 10 frt, valamint felöltőszöveteket, turista-lodeneket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahú szállításról biztosíték A magánfelek előnyei: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni tetemesek.

Naplók,
Főkönyvek,
Ténztárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejárató könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek

különböző nagyságban és vastagságban, a legfinomabb könyvpapírosból készítve, erős kötésben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papírosból

legolesőbb beszerzési forrása

a Csokonai-papirkereskedés
Kossuth-utcza 13.

Alapított
1848-ban.

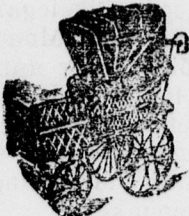
Gröber Lajos

Alapított
1848-ban.

kosárfonodája Budapesten.

Raktárak:

IV. ker.
Kigyó-utca
6. szám és
IV. ker.
Haris-bazár,
körudvar.

Műhelyek:
VII. ker.
Nefelejts-u.
28. szám és
IV. ker.
Koronaher-
czeg-u. 8. sz.

Saját gyártásu

kosár-butorok, kerti és salon-székek,
gyermek-kocsik

egyszerű és legfinomabb kivitelben.

Képes árjegyzéket bérmentve küld

Hirdetmény.

Az Andaházi Szilágyi Intézetben 10 növendék és a nevelő, tehát 11 egyén részére f. 1900. évi szeptember hó 5-től kezdve adandó élelmezésre árlejtést hirdetek.

A kosznak reggel kávéból, vagy tejből, ugy amint azt az intézeti gondnokság rendeli, délben három, estve egy tál ételből kell állania, a legnagyobb gond fordítván arra, hogy az ételek kellő változatosságban, mennyiségben és minőségben állittassanak ki.

A jelentkezések **folyó évi június 7-ig** alulírott gondnoknál adandók be következőleg felszerelve:

a) 400 korona biztosítéki összeg készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban;

b) egy heti, kötelezőleg betartandó déli és estveli étlap;

c) okvetetlenül jelzendő, hogy a jelentkező egy kosznak egy napra való ellátását mennyiért vállalja el?

A megkötendő szerződés egy iskolai évre, vagyis 1901. június 30-ig szól, de meg nem felelő élelmezés esetén az intézeti gondnokság által időközben is bármikor felbontható. Valamely növendéknek egy heti időn túl kimaradása esetén, érette élelmezési díj nem fizettetik. Az élelmezési díjat intézeti nevelői előleges ellenjegyzés mellett s a gondnok utalványára, a debreczeni főiskolai pénztár **utólagosan** fizeti ki.

Debreczen, 1900. június 28.

Csiky Lajos,

Andaházi Szilágyi intézeti gondnok.

CSANAK JÁNOS

NAGYVADASI

HOMOKI FAJBORAI

u. m.:

Ezerjő, Risling, Kövidinka, Kadarka, Erdélyi
literes üvegekben, vagy hordó számra is

előnyös árban kaphatók

Csanak József

fűszerkereskedésében
DEBRECZENBEN.